

Lausunto

31.03.2026

Asia: VN/35254/2025

Luonnos ohjeeksi riskinarviointiin ja viranomaistoimintaan tapauskohtaisessa EEJ-menettelyssä (RASTERI)

Luku 1 Johdanto

Yleiskommentit lukuun 1

Ympäristöministeriö

Asia: Lausunto luonnoksesta ”Riskinarviointi ja viranomaistoiminta tapauskohtaisessa EEJ-menettelyssä”

Viite: Lausuntopalvelu.fi, diaarinumero VN/35254/2025

Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry ja SKAL Ympäristöyritykset ry kiittävät mahdollisuudesta lausua EEJ-menettelyn riskinarviointia ja viranomaistoimintaa koskevasta luonnoksesta. SKAL pitää kiertotalouden edistämistä ja jäteperäisten materiaalien hyödyntämistä tärkeänä ja kannatettavana tavoitteena. Esitetty riskinarviointikehikko on lähtökohtaisesti perusteltu ja voi parantaa päätöksenteon johdonmukaisuutta sekä ennakoitavuutta.

Säätelyn kehittämisessä on kuitenkin keskeistä varmistaa, että menettelyt ovat selkeitä, ennakoitavia ja hallinnollisesti kevyitä. Erityisen tärkeää on, että sääntely on käytännössä toteuttamiskelpoista eri kokoisille toimijoille. Liiallinen hallinnollinen kuormitus tai epäselvät menettelyt voivat hidastaa kiertotalouden käytännön toteutumista.

Merkittävä osa jätevirroista jää tapauskohtaisen arvioinnin piiriin, mikä heikentää ennakoitavuutta ja voi johtaa alueellisiin tulkintaeroihin. SKAL katsoo, että tapauskohtaista menettelyä tulisi käyttää

vain silloin, kun se on välttämätöntä, ja että kansallisia arviointiperusteita tulisi laatia nykyistä laajemmin. Lisäksi päätöksentekoa ja ohjeistusta tulee yhtenäistää valtakunnallisesti.

Esitetty riskinarviointikehikko tukee systemaattista arviointia, mutta siihen liittyy myös tulkinnanvaraisuuden riskejä. Koska kehikko ei ohjeista riskinarvioinnin teknistä toteutusta yksityiskohtaisesti, voi tämä lisätä epävarmuutta toiminnanharjoittajille. SKAL korostaa, että riskinarvioinnin ohjeistusta tulee täsmentää ja menettelyjä standardoida mahdollisuuksien mukaan. Samalla on huolehdittava siitä, ettei hallinnollinen taakka muodostu kohtuuttomaksi, erityisesti pk-yritysten näkökulmasta.

Viranomaisten roolien ja vastuiden selkeys on keskeinen edellytys toimivalle menettelylle. SKAL pitää tärkeänä, että vastuut määritellään yksiselitteisesti ja päällekkäistä ohjausta ja valvontaa vältetään. Toiminnanharjoittajan tulee saada johdonmukaiset ja ennakoitavat tulkinnat eri viranomaisilta, eikä viranomaisten välinen työnjako saa hidastaa prosesseja tai lisätä epävarmuutta.

EEJ-menettelyllä on merkittäviä vaikutuksia kuljetus- ja logistiikka-alaan, koska materiaalin luokittelu jätteeksi tai tuotteeksi määrittää kuljetuksiin sovellettavan sääntelyn. Eri jäsenvaltioiden tulkintaerot voivat johtaa tilanteisiin, joissa materiaalia käsitellään kuljetuksen aikana jätteenä. Tämä aiheuttaa epävarmuutta ja lisäkustannuksia logistiikkaketjussa. SKAL korostaa, että sääntelyn tulee tukea sujuvaa logistiikkaa, edistää tulkintojen yhdenmukaisuutta EU-tasolla eikä kansallinen sääntely saa muodostaa esteitä sisämarkkinoiden toiminnalle.

SKAL katsoo, että jatkovalmistelussa tulee erityisesti lisätä kansallisia arviointiperusteita tapauskohtaisuuden vähentämiseksi, yhtenäistää viranomaiskäytäntöjä ja ohjeistusta sekä keventää hallinnollista taakkaa. Lisäksi on tärkeää selkeyttää viranomaisten rooleja ja edistää EU-tason harmonisointia. Näiden edellytysten täyttyminen on keskeistä, jotta kiertotalouden tavoitteet voidaan saavuttaa tehokkaasti ja käytännössä toimivalla tavalla.

Helsingissä 30.3.2026

Anssi Kujala

toimitusjohtaja

Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry

Ari Herrala

edunvalvontajohtaja

Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry

Lasse Kontiola

toimitusjohtaja

SKAL Ympäristöyritykset ry

SKAL lyhyesti

Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry on kuljetus- ja logistiikka-alan keskeinen edunvalvoja, joka edustaa noin 3 800 kuljetusyritystä eri puolilla Suomea. SKAL toimii tiiviissä yhteistyössä viranomaisten, päättäjien ja sidosryhmien kanssa edistääkseen toimivaa liikennejärjestelmää, elinkeinoelämän kilpailukykyä ja kuljetusalan kestäväää kehitystä.

Luku 2 Toimivalta- ja rajapintakysymykset

Yleiskommentit lukuun 2

-

Kommentit alalukuun 2.1 EU-sääntely

-

Kommentit alalukuun 2.2 Kansalliset asetukset

-

Kommentit alalukuun 2.3 Tapauskohtainen sääntely

-

Luku 3 Toimivalta- ja rajapintakysymykset

Yleiskommentit lukuun 3

-

Kommentit alalukuun 3.1 Johdanto

-

Kommentit alalukuun 3.2 Sääntelyrajapinnat ja viranomaisen roolit

-

Kommentit alalukuun 3.3 Rajapinnat käytännössä

-

Luku 4 Riskinarviointi tapauskohtaisessa EEJ-päätöksenteossa

Yleiskommentit lukuun 4

-

Kommentit alalukuun 4.1 Johdanto

-

Kommentit alalukuun 4.2 Riskinarviointiprosessi

-

Kommentit alalukuun 4.3 Riskien tunnistaminen ja määrittäminen

-

Kommentit alalukuun 4.4 Tapauskohtainen riskinarviointi

-

Kommentit alalukuun 4.5 Laadunvarmistus ja laadunvarmistusjärjestelmä

-

Luku 5 Tapausesimerkit

Yleiskommentit lukuun 5

-

Kommentit alalukuun 5.1 Kemikaalijätteet ja niiden seokset

-

Kommentit alalukuun 5.2 Maanvaraisesti sijoitettava jäteperäinen materiaali

-

Herrala Ari
Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry